

Warszawa, dnia 16 maja 2016 r.

Poz. 673

UMOWA

**o współpracy w zakresie nawigacji satelitarnej między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi
a Królestwem Norwegii,**

sporządzona w Brukseli dnia 22 września 2010 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

Dnia 22 września 2010 r. w Brukseli została sporządzona Umowa o współpracy w zakresie nawigacji satelitarnej między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi a Królestwem Norwegii, w następującym brzmieniu:

**UMOWA O WSPÓŁPRACY
W ZAKRESIE NAWIGACJI SATELITARNEJ MIĘDZY
UNIĄ EUROPEJSKĄ I JEJ PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI
A KRÓLESTWEM NORWEGII**

UNIA EUROPEJSKA, zwana dalej również „Unią”,

i

KRÓLESTWO BELGII,

REPUBLIKA BUŁGARI,

REPUBLIKA CZESKA,

KRÓLESTWO DANII,

REPUBLIKA FEDERALNA NIEMIEC,

REPUBLIKA ESTOŃSKA,

REPUBLIKA GRECKA,

KRÓLESTWO HISZPANII,

REPUBLIKA FRANCUSKA,

IRLANDIA,

REPUBLIKA WŁOSKA,

REPUBLIKA CYPRYJSKA,

REPUBLIKA ŁOTEWSKA,

REPUBLIKA LITEWSKA,

WIELKIE KSIĘSTWO LUKSEMBURGA,

REPUBLIKA WĘGIERSKA,

MALTA,

KRÓLESTWO NIDERLANDÓW,

REPUBLIKA AUSTRII,

RZECZPOSPOLITA POLSKA,

REPUBLIKA PORTUGALSKA,

RUMUNIA,

REPUBLIKA SŁOWENII,

REPUBLIKA SŁOWACKA,

REPUBLIKA FINLANDII,

KRÓLESTWO SZWECJI,

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ,

umawiające się strony Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwane dalej „państwami członkowskimi”,

z jednej strony, oraz

KRÓLESTWO NORWEGII, zwane dalej „Norwegią”,

z drugiej strony,

przy czym Unia Europejska, państwa członkowskie i Norwegia zwane są dalej łącznie „Stronami”,

UZNAJĄC aktywny udział Norwegii w programach Galileo i EGNOS od fazy definiowania obu programów,

MAJĄC ŚWIADOMOŚĆ rozwoju sytuacji w zakresie zarządzania, praw własności i finansowania w odniesieniu do europejskich programów GNSS w wyniku rozporządzenia Rady (WE) nr 1321/2004 z dnia 12 lipca 2004 r. w sprawie ustanowienia struktur zarządzania europejskimi programami radionawigacyjnymi¹, zmian do tego rozporządzenia oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 683/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie dalszej realizacji europejskich programów nawigacji satelitarnej (EGNOS i Galileo)²,

MAJĄC NA UWADZE korzyści płynące ze równoważnego poziomu ochrony europejskich GNSS i ich usług na terytoriach Stron,

¹ Dz.U. L 246 z 20.7.2004, s. 1.

² Dz.U. L 196 z 24.7.2008, s. 1.

UZNAJĄC zamiar przyjęcia i wprowadzenia przez Norwegię, w ramach jej jurysdykcji, środków zapewniających poziom bezpieczeństwa i ochrony równoważny z poziomem przyjętym w Unii Europejskiej,

UZNAJĄC obowiązki Stron wynikające z prawa międzynarodowego,

UZNAJĄC zainteresowanie Norwegii wszystkimi usługami Galileo, w tym usługami publicznymi o regulowanym dostępie (PRS),

UZNAJĄC Umowę między Norwegią a Unią Europejską w sprawie procedur bezpieczeństwa przy wymianie informacji niejawnych,

PRAGNĄC sformalizować ścisłą współpracę obejmującą wszystkie aspekty europejskich programów GNSS,

MAIĄC NA UWADZE Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym (zwane dalej "Porozumieniem EOG") jako właściwą podstawę prawną i instytucjonalną rozwijania współpracy między Unią Europejską a Norwegią w zakresie nawigacji satelitarnej,

PRAGNĄC uzupełnić postanowienia Porozumienia EOG o umowę dwustronną dotyczącą nawigacji satelitarnej w sprawach mających szczególne znaczenie dla Norwegii, Unii i jej państw członkowskich,

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

ARTYKUŁ 1

Cel Umowy

Głównym celem niniejszej Umowy jest dalsze zacieśnianie współpracy między Stronami poprzez uzupełnienie postanowień Porozumienia EOG mających zastosowanie w nawigacji satelitarnej.

ARTYKUŁ 2

Definicje

Do celów niniejszej Umowy:

- a) „Europejskie globalne systemy nawigacji satelitarnej (GNSS)” obejmują system Galileo oraz europejski system wspomagania satelitarnego (EGNOS);
- b) „Usługa rozszerzona” oznacza mechanizmy regionalne, takie jak EGNOS. Mechanizmy te umożliwiają użytkownikom GNSS uzyskanie usług o lepszych parametrach, na przykład o zwiększonej dokładności, dostępności, poprawności i niezawodności;
- c) „Galileo” oznacza niezależny, cywilny, europejski globalny system nawigacji satelitarnej i satelitarnego pomiaru czasu oferujący usługi GNSS, znajdujący się pod kontrolą cywilną, zaprojektowany i rozwijany przez Unię i jej państwa członkowskie. Eksploatacja systemu Galileo może zostać przekazana podmiotowi prywatnemu.

Obok bezpiecznych usług publicznych o regulowanym dostępie (PRS) z ograniczoną dostępnością, których celem jest zaspokojenie potrzeb uprawnionych użytkowników z sektora publicznego, w ramach systemu Galileo przewiduje się usługi powszechnie dostępne, komercyjne, związane z bezpieczeństwem życia oraz poszukiwawczo-ratownicze;

d) „Środek regulacyjny” oznacza przepis ustawowy, wykonawczy, politykę, zasadę, procedurę, decyzję lub podobne działanie administracyjne dokonane przez Stronę;

e) „Informacje niejawne” oznaczają informacje, w każdej postaci, wymagające ochrony przed nieuprawnionym ujawnieniem, które mogłyby naruszyć w różnym stopniu podstawowe interesy – w tym również bezpieczeństwo narodowe – Stron lub poszczególnych państw członkowskich. Klauzula tajności takiej informacji jest wskazana za pomocą oznaczenia klauzuli tajności. Strony nadają takim informacjom klauzulę tajności zgodnie z właściwymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi oraz muszą je chronić przed utratą poufności, integralności i dostępności.

ARTYKUŁ 3

Zasady współpracy

1. Strony zgadzają się stosować następujące zasady w odniesieniu do współpracy objętej niniejszą Umową:

a) podstawę współpracy w zakresie nawigacji satelitarnej między Stronami stanowi Porozumienie EOG;

- b) swoboda świadczenia usług nawigacji satelitarnej na terytoriach Stron;
- c) swoboda korzystania ze wszystkich usług Galileo i EGNOS, w tym z usług publicznych o regulowanym dostępie (PRS), o ile spełnione są warunki korzystania z tych usług;
- d) ścisła współpraca w zakresie kwestii dotyczących bezpieczeństwa GNSS poprzez przyjęcie i wprowadzenie równoważnych środków bezpieczeństwa GNSS w Unii i Norwegii;
- e) należyte poszanowanie międzynarodowych obowiązków Stron w odniesieniu do infrastruktury naziemnej europejskiego GNSS.

2. Niniejsza Umowa nie ma wpływu na struktury instytucjonalne ustanowione na mocy prawa Unii Europejskiej do celów działań w ramach programu Galileo. Niniejsza Umowa nie ma również wpływu na obowiązujące środki regulacyjne w ramach realizacji zobowiązań w zakresie nierozprzestrzeniania i kontroli wywozu, kontroli niematerialnego transferu technologii, ani na krajowe środki bezpieczeństwa.

ARTYKUŁ 4

Widmo radiowe

1. Strony zgadzają się współpracować w kwestiach dotyczących widma radiowego w zakresie europejskich systemów nawigacji satelitarnej w Międzynarodowym Związku Telekomunikacyjnym (ITU), uwzględniając Protokół ustaleń w sprawie zarządzania przez ITU zgłoszeniami częstotliwości dla usług satelitarnych w zakresie radionawigacji satelitarnej systemu Galileo podpisany w dniu 5 listopada 2004 r.

2. W tym względzie Strony chronią odpowiednie przydziały częstotliwości dla europejskich systemów nawigacji satelitarnej, aby zapewnić dostępność usług tych systemów dla dobra użytkowników.
3. Ponadto Strony uznają znaczenie ochrony widma radionawigacyjnego przed zakłóceniami i interferencją. W tym celu Strony identyfikują źródła interferencji oraz poszukują wzajemnie akceptowalnych rozwiązań w zakresie walki z tą interferencją.
4. Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie może być interpretowane jako odstępianie od obowiązujących przepisów ITU, w tym Regulaminu Radiokomunikacyjnego ITU.

ARTYKUŁ 5

Infrastruktura naziemna europejskiego GNSS

1. Norwegia podejmuje wszelkie możliwe środki, aby ułatwić rozmieszczanie, utrzymanie i wymianę infrastruktury naziemnej europejskiego GNSS („infrastruktura naziemna”) na terytoriach podlegających jej jurysdykcji.
2. Norwegia podejmuje wszelkie możliwe środki w celu zapewnienia ochrony oraz ciągłego i niezakłóconego działania infrastruktury naziemnej rozmieszczonej na jej terytorium, w tym, w razie potrzeby, z użyciem organów ścigania. Norwegia podejmuje wszelkie możliwe środki w celu ochrony infrastruktury przed lokalną interferencją radiową, włamaniami do systemów komputerowych i próbami podsłuchu.

3. Stosunki umowne dotyczące infrastruktury naziemnej zostaną uzgodnione między Komisją Europejską a posiadaczem praw własności. Władze Norwegii w pełni uznają szczególny status infrastruktury naziemnej i dokonają wcześniejszych uzgodnień z Komisją Europejską, na ile to możliwe, przed podjęciem jakichkolwiek działań dotyczących infrastruktury naziemnej.
4. Norwegia umożliwi ciągły i niczym nieograniczony dostęp do infrastruktury naziemnej wszystkim osobom wyznaczonym lub w inny sposób uprawnionym przez Unię Europejską. W tym celu Norwegia ustanawia punkt kontaktowy przyjmujący informacje na temat osób udających się do obiektów infrastruktury naziemnej oraz w inny sposób ułatwiający tym osobom przemieszczanie się i wykonywanie działań w praktyce.
5. Przewożone archiwa, wyposażenie infrastruktury naziemnej i dokumenty, niezależnie od ich postaci, posiadające urzędową pieczęć lub oznaczenie nie podlegają kontroli służb celnych ani policji.
6. W przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa infrastruktury naziemnej lub jej działania Norwegia i Komisja Europejska bezzwłocznie przekazują sobie informacje na temat zdarzenia oraz kroków, jakie należy podjąć w celu rozwiązania zaistniałej sytuacji. Komisja Europejska może wyznaczyć inną zaufaną jednostkę jako punkt kontaktowy z Norwegią do celów przekazywania takich informacji.
7. Strony ustanowią w oddzielnej umowie bardziej szczegółowe procedury w odniesieniu do kwestii zawartych w ust. 1–6. Takie procedury powinny między innymi precyzować kwestie kontroli, obowiązków punktów kontaktowych, wymogów dla kurierów oraz środków przeciwdziałania lokalnym interferencjom częstotliwości radiowych i próbom wrogich działań.

ARTYKUŁ 6

Bezpieczeństwo

1. Strony są przekonane o potrzebie ochrony globalnego systemu nawigacji satelitarnej przed zagrożeniami, takimi jak używanie niezgodne z przeznaczeniem, interferencja, zakłócenia funkcjonowania i wrogie działania. W związku z tym Strony podejmują wszelkie możliwe kroki, w tym – w razie potrzeby – w formie oddzielnych umów, aby zapewnić ciągłość, ochronę i bezpieczeństwo usług nawigacji satelitarnej oraz odpowiedniej infrastruktury i najważniejszych zasobów na swoich terytoriach.

Komisja Europejska zamierza opracować środki ochrony, kontroli i zarządzania szczególnie chronionymi zasobami, informacjami i technologiami europejskich programów GNSS, aby przeciwdziałać takim zagrożeniom i niepożądanemu rozprzestrzenianiu.

2. W tym kontekście Norwegia potwierdza swój zamiar przyjęcia i wdrożenia w stosownym czasie, w ramach swojej jurysdykcji, środków zapewniających poziom bezpieczeństwa i ochrony równoważny z poziomem przyjętym w Unii Europejskiej.

Uznając to, Strony podejmą kwestie dotyczące bezpieczeństwa GNSS, łącznie z akredytacją, we właściwych komitetach struktury zarządzania europejskim GNSS. Praktyczne ustalenia i procedury należy określić w regulaminach właściwych komitetów, uwzględniając również ramy Porozumienia EOG.

3. W przypadku zajścia zdarzenia, w którym nie byłoby możliwe osiągnięcie takiego równoważnego poziomu bezpieczeństwa i ochrony, Strony przeprowadzają konsultacje w celu rozwiązania zaistniałej sytuacji. W razie potrzeby zakres współpracy w tym sektorze może zostać odpowiednio dostosowany.

ARTYKUŁ 7

Wymiana informacji niejawnych

1. Wymiana i ochrona informacji niejawnych Unii odbywa się zgodnie z Umową między Królestwem Norwegii a Unią Europejską w sprawie procedur bezpieczeństwa przy wymianie informacji niejawnych¹ podpisaną w dniu 22 listopada 2004 r. oraz ustaleniami wykonawczymi do tej umowy.
2. Norwegia może wymieniać informacje niejawne na temat Galileo posiadające krajowe oznaczenie klauzuli tajności z tymi państwami członkowskimi, z którymi zawarła w tej sprawie umowę dwustronną.
3. Strony podejmują starania w celu ustanowienia kompleksowych i spójnych ram prawnych umożliwiających wymianę między nimi informacji niejawnych dotyczących programu Galileo.

¹ Dz.U. L 362 z 9.12.2004, s. 29.

ARTYKUŁ 8

Kontrola wywozu

1. Aby zapewnić stosowanie przez Strony jednolitej polityki kontroli wywozu i nierozprzestrzeniania w odniesieniu do Galileo, Norwegia potwierdza swój zamiar przyjęcia i wdrożenia w stosownym czasie, w ramach swojej jurysdykcji, środków zapewniających poziom kontroli wywozu i nierozprzestrzeniania technologii, danych i elementów Galileo równoważny stosowanemu w Unii i jej państwach członkowskich.
2. W przypadku zajścia zdarzenia, w którym nie byłoby możliwe osiągnięcie takiego równoważnego poziomu kontroli wywozu i nierozprzestrzeniania, Strony przeprowadzają konsultacje w celu rozwiązania zaistniałej sytuacji. W razie potrzeby zakres współpracy w tym sektorze może zostać odpowiednio dostosowany.

ARTYKUŁ 9

Usługa publiczna o regulowanym dostępie

Norwegia wyraziła zainteresowanie oferowaną przez system Galileo usługą publiczną o regulowanym dostępie, uważając ją za istotny element swojego udziału w europejskich programach GNSS. Strony zgadzają się podjąć działania w tej kwestii po określeniu polityki i ustaleń operacyjnych regulujących dostęp do usługi publicznej o regulowanym dostępie (PRS).

ARTYKUŁ 10**Współpraca międzynarodowa**

1. Strony uznają znaczenie działań koordynacyjnych na międzynarodowych forach normalizacyjnych i certyfikacyjnych zajmujących się globalnymi usługami nawigacji satelitarnej. Strony w szczególności będą wspólnie przyczyniać się do wypracowywania norm Galileo i wspierać ich stosowanie na całym świecie, kładąc nacisk na interoperacyjność z innymi GNSS.
2. W związku z powyższym, w celu wspierania i realizacji celów niniejszej Umowy, Strony stosownie do potrzeb współpracują w zakresie zaistniałych kwestii związanych z GNSS, w szczególności na forum Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego, Międzynarodowej Organizacji Morskiej oraz ITU.

ARTYKUŁ 11**Konsultacje i rozwiązywanie sporów**

Na wniosek dowolnej ze Stron, Strony niezwłocznie konsultują się w sprawie wszelkich kwestii związanych z interpretacją lub stosowaniem niniejszej Umowy. Wszelkie spory dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszej Umowy rozwiązywane są w drodze konsultacji między Stronami.

ARTYKUŁ 12**Wejście w życie i rozwiązanie umowy**

1. Niniejsza Umowa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym Strony powiadomiły się wzajemnie o zakończeniu wymaganych w tym celu procedur.

Powiadomienia kierowane są do Sekretariatu Generalnego Rady, depozytariusza niniejszej Umowy.

2. Wygaśnięcie lub rozwiązanie niniejszej Umowy nie ma wpływu na ważność ani na okres obowiązywania jakichkolwiek ustaleń dokonanych na jej podstawie, ani na poszczególne prawa i obowiązki powstałe w obszarze praw własności intelektualnej.

3. Zmiany niniejszej Umowy możliwe są w drodze wzajemnego porozumienia Stron w formie pisemnej. Wszelkie zmiany wchodzi w życie w dniu otrzymania ostatniej noty dyplomatycznej, w której informuje się drugą Stronę o zakończeniu procedur wewnętrznych niezbędnych do wejścia tych zmian w życie.

4. Niezależnie od ust. 1 Norwegia oraz Unia Europejska, w odniesieniu do kwestii leżących w jej kompetencji, zgadzają się tymczasowo stosować niniejszą Umowę od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu, w którym powiadomiły się one wzajemnie o zakończeniu wymaganych w tym celu procedur.

5. Każda ze Stron może wypowiedzieć niniejszą Umowę, w drodze pisemnego powiadomienia przekazanego drugiej Stronie, z zachowaniem sześciomiesięcznego okresu wypowiedzenia.

Niniejsza Umowa zostaje sporządzona w dwóch egzemplarzach w językach: angielskim, bułgarskim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim, włoskim i norweskim, przy czym każdy z tych tekstów jest jednakowo autentyczny.

Sporządzono w Brukseli, dnia 22 września 2010 r.

**COOPERATION AGREEMENT
ON SATELLITE NAVIGATION BETWEEN
THE EUROPEAN UNION AND ITS MEMBER STATES
AND THE KINGDOM OF NORWAY**

THE EUROPEAN UNION, hereinafter also referred to as the "Union",

and

THE KINGDOM OF BELGIUM,

THE REPUBLIC OF BULGARIA,

THE CZECH REPUBLIC,

THE KINGDOM OF DENMARK,

THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY,

THE REPUBLIC OF ESTONIA,

THE HELLENIC REPUBLIC,

THE KINGDOM OF SPAIN,

THE FRENCH REPUBLIC,

IRELAND,

THE ITALIAN REPUBLIC,

THE REPUBLIC OF CYPRUS,

THE REPUBLIC OF LATVIA,

THE REPUBLIC OF LITHUANIA,

THE GRAND DUCHY OF LUXEMBOURG,

THE REPUBLIC OF HUNGARY,

MALTA,

THE KINGDOM OF THE NETHERLANDS,

THE REPUBLIC OF AUSTRIA,

THE REPUBLIC OF POLAND,

THE PORTUGUESE REPUBLIC,

ROMANIA,

THE REPUBLIC OF SLOVENIA,

THE SLOVAK REPUBLIC,

THE REPUBLIC OF FINLAND,

THE KINGDOM OF SWEDEN,

THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND,

the Contracting parties to the Treaty on the Functioning of the European Union, hereinafter referred to as "Member States",

of the one part, and

THE KINGDOM OF NORWAY, hereinafter referred to as "Norway",

of the other part,

the European Union, the Member States and Norway hereinafter jointly referred to as "the Parties",

RECOGNISING Norway's close participation in the Galileo and EGNOS programmes since the definition phases of those programmes,

CONSCIOUS of the evolution in the governance, ownership and financing of the European GNSS programs by virtue of Council Regulation (EC) No 1321/2004 of 12 July 2004 on the establishment of structures for the management of the European satellite radio-navigation programmes ¹, its amendments and Regulation (EC) No 683/2008 of the European Parliament and of the Council of 9 July 2008 on the further implementation of the European satellite navigation programmes (EGNOS and Galileo) ²,

CONSIDERING the benefits of an equivalent level of protection of European GNSS and their services in the territories of the Parties,

¹ OJ L 246, 20.7.2004, p. 1.

² OJ L 196, 24.7.2008, p. 1.

RECOGNISING Norway's intention to timely adopt and enforce within its jurisdiction measures providing an equivalent degree of security and safety as those applicable in the European Union,

RECOGNISING the obligations of the Parties under international law,

RECOGNISING Norway's interest in all Galileo services, including the public regulated service (PRS),

RECOGNISING the Agreement between Norway and the European Union on security procedures for the exchange of classified information,

DESIRING to formally establish close collaboration in all aspects of European GNSS Programmes,

CONSIDERING the Agreement on the European Economic Area (hereinafter referred to as "the EEA Agreement") as an appropriate legal and institutional basis to develop cooperation between the European Union and Norway in satellite navigation,

DESIRING to complement the provisions of the EEA Agreement through a bilateral agreement on satellite navigation in matters of specific relevance to Norway, the Union and its Member States,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

ARTICLE 1**Objective of the Agreement**

The main objective of this Agreement is to further strengthen the cooperation between the Parties by complementing the provisions of the EEA Agreement applicable to satellite navigation.

ARTICLE 2**Definitions**

For the purposes of this Agreement:

- (a) "European Global navigation satellite systems (GNSS)" include the Galileo system and the European Geostationary Navigation Overlay System (EGNOS);**

- (b) "Augmentation" means regional mechanisms such as EGNOS. Those mechanisms enable users of GNSS to obtain enhanced performance, such as increased accuracy, availability, integrity and reliability;**

- (c) "Galileo" means an autonomous civil European global satellite navigation and timing system under civil control, for the provision of GNSS services designed and developed by the Union and its Member States. The operation of Galileo may be transferred to a private party.**

Galileo envisages open, commercial, safety-of-life and search and rescue services in addition to a secured PRS with restricted access to meet the needs of authorised public sector users;

(d) "Regulatory measure" means any law, regulation, policy, rule, procedure, decision or similar administrative action by a Party;

(e) "Classified information" means information, in any form, that requires protection against unauthorised disclosure, which could harm in various degrees the essential interests, including national security, of the Parties or of individual Member States. Its classification is indicated by a classification marking. Such information is classified by the Parties in accordance with applicable laws and regulations and must be protected against any loss of confidentiality, integrity and availability.

ARTICLE 3

Principles of the cooperation

1. The Parties agree to apply the following principles to cooperation activities covered by this Agreement:

(a) the EEA Agreement shall be the basis for cooperation in satellite navigation between the Parties;

- (b) freedom to provide satellite navigation services in the territories of the Parties;
- (c) freedom to use all the Galileo and EGNOS services, including PRS, subject to fulfilling the conditions governing their use;
- (d) close cooperation in GNSS security matters through the adoption and enforcement of equivalent GNSS security measures both in the Union and Norway;
- (e) due respect of the international obligations of the Parties in respect of ground facilities of European GNSS.

2. This Agreement shall not affect the institutional structure established by European Union law for the purpose of the operations of the Galileo programme. Nor does this Agreement affect the applicable regulatory measures implementing non-proliferation commitments and export control, controls of intangible transfers of technology, or national security measures.

ARTICLE 4

Radio spectrum

1. The Parties agree to cooperate on radio-spectrum issues concerning European satellite navigation systems in the International Telecommunication Union (ITU), taking account of the Memorandum of Understanding on the Management of ITU filings of the Galileo radio-navigation satellite service system signed on 5 November 2004.

2. In this context the Parties shall protect adequate frequency allocations for European satellite navigation systems in order to ensure the availability of the services of these systems for the benefit of users.

3. Moreover, the Parties recognise the importance of protecting radio navigation spectrum from disruption and interference. To this end they shall identify sources of interference and seek mutually acceptable solutions to combat such interference.

4. Nothing in this Agreement shall be construed so as to derogate from the applicable provisions of the ITU, including the ITU Radio Regulations.

ARTICLE 5

Ground facilities of European GNSS

1. Norway shall take all practicable measures to facilitate the deployment, maintenance and replacement of ground facilities of European GNSS ("ground facilities") in the territories under its jurisdiction.

2. Norway shall take all practicable measures to ensure the protection and the continuous and undisturbed operation of ground facilities in its territories, including, where appropriate, by mobilising its law enforcement authorities. Norway shall take all means practicable to maintain the facilities free from local radio interference, hacking and eavesdropping attempts.

3. The contractual relationships regarding the ground facilities will be agreed upon between the European Commission and the holder of the property rights. The Norwegian authorities will fully respect the special status of the ground facilities and seek prior agreement with the European Commission, whenever possible, before any action concerning ground facilities is taken.
4. Norway shall allow continuous and unhindered access to the ground facilities to all persons designated or otherwise authorized by the European Union. For this purpose, Norway shall establish a contact point that shall receive information on persons travelling to the ground facilities and otherwise facilitate the movements and operations of such persons in practice.
5. The archives and equipment of the ground facilities and documents in transit, whatever their form, under official seal or marking shall not be subject to inspections by customs or police.
6. In the case of a threat or compromise against the security of ground facilities or their operation, Norway and the European Commission shall, without delay, inform each other of the event and steps to remedy the situation. The European Commission may designate another trusted entity to act as the contact point with Norway for such information.
7. The Parties will establish more detailed procedures concerning the issues in paragraphs 1 to 6 in a separate arrangement. Such procedures should cover, *inter alia*, clarifications concerning inspections, duties of the contact points, requirements for couriers and on measures against local radio frequency interference and hostile attempts.

ARTICLE 6**Security**

1. The Parties are convinced of the need to protect Global Navigation Satellite Systems against threats such as misuse, interference, disruption and hostile acts. Consequently, the Parties shall take all practicable steps including, where appropriate, separate agreements, to ensure the continuity, safety and security of the satellite navigation services and the related infrastructure and critical assets in their territories.

The European Commission intends to develop measures to protect, control and manage sensitive assets, information and technologies of the European GNSS Programmes against such threats and undesired proliferation.

2. In this context Norway confirms its intention to timely adopt and enforce, within its jurisdiction, measures providing an equivalent degree of security and safety as those applicable in the European Union.

In recognition of this, the Parties will address GNSS security issues including accreditation in the relevant committees of the governance structure of European GNSS. The practical arrangements and procedures are to be defined in the rules of procedures of the relevant committees taking also into account the framework of the EEA Agreement.

3. Should an event occur where such an equivalent degree of security and safety cannot be achieved the Parties shall hold consultations with a view to remedy the situation. Where appropriate, the scope of cooperation in this sector could be adjusted accordingly.

ARTICLE 7

Exchanges of classified information

1. Exchange and protection of Union's classified information shall be in accordance with the Agreement between the Kingdom of Norway and the European Union on security procedures for the exchange of classified information³ signed on 22 November 2004, as well as the Implementing arrangements of that Agreement.
2. Norway may exchange classified information with national classification marking on Galileo with those Member States with which it has concluded bilateral agreements to that effect.
3. The Parties shall seek to establish a comprehensive and coherent legal framework allowing exchanges between them of classified information concerning the Galileo programme.

³ OJ L 362, 9.12.2004, p. 29.

ARTICLE 8**Export control**

1. In order to ensure the application of a uniform policy of export controls and non-proliferation concerning Galileo between the Parties, Norway confirms its intention to timely adopt and enforce, within its jurisdiction, measures providing an equivalent degree of export control and a non-proliferation of Galileo technologies, data and items as those applicable in the Union and its Member States.
2. Should an event occur where such an equivalent degree of export control and a non-proliferation cannot be achieved, the Parties shall hold consultations with a view to remedy the situation. Where appropriate, the scope of cooperation in this sector could be adjusted accordingly.

ARTICLE 9**Public regulated service**

Norway has expressed its interest in the Galileo PRS, considering it an important element of its participation in the European GNSS Programs. The Parties agree to address this issue once the policies and operational arrangements governing access to the PRS have been defined.

ARTICLE 10**International cooperation**

- 1. The Parties recognise the value of coordinating approaches in international standardisation and certification fora concerning global satellite navigation services. In particular, the Parties will jointly support the development of Galileo standards and promote their application worldwide, emphasising interoperability with other GNSS.**

- 2. Consequently, in order to promote and implement the objectives of this Agreement, the Parties shall, as appropriate, cooperate on all GNSS matters that arise, notably in the International Civil Aviation Organisation, the International Maritime Organisation and the ITU.**

ARTICLE 11**Consultation and dispute resolution**

The Parties shall promptly consult, at the request of any of them, on any question arising out of the interpretation or application of this Agreement. Any disputes concerning the interpretation or application of this Agreement shall be settled through consultation between the Parties.

ARTICLE 12**Entry into force and termination**

1. This Agreement shall enter into force the first day of the month following that in which the Parties have notified each other of the completion of the procedures necessary for this purpose.

Notifications shall be sent to the General Secretariat of the Council which shall be the depository of this Agreement.

2. The expiration or termination of this Agreement shall not affect the validity or duration of any arrangements made under it or any specific rights and obligations that have accrued in the field of intellectual property rights.

3. This Agreement may be amended by mutual agreement of the Parties in writing. Any amendment shall enter into force on the date of receiving the last diplomatic note informing the other Party that their respective internal procedures necessary for its entry into force have been completed.

4. Notwithstanding paragraph 1, Norway and the European Union, as regards elements falling within its competence, agree to apply provisionally this Agreement from the first day of the month following the date on which they have notified each other of the completion of the procedures necessary for this purpose.

5. Either Party may, by giving six months notice to the other in writing, terminate this Agreement.

This Agreement is drawn up in duplicate in the Bulgarian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Italian, Latvian, Lithuanian, Maltese, Polish, Portuguese, Romanian, Slovakian, Slovenian, Spanish, Swedish and Norwegian languages, all texts being equally authentic.

Done at Brussels, 22 September 2010.

Po zaznajomieniu się z powyższą umową, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 29 listopada 2012 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *B. Komorowski*

L.S.

Prezes Rady Ministrów: *D. Tusk*